

KUNSTIÕPETUSE AINEKAVA

I Kunstiõpetuse eesmärgid

Õpilane:

- suudab luua erinevaid kunstitöid, kasutades õpitud teadmisi ja oskusi, tunneb rõõmu kunstist ja sellega tegelemisest.
- kasutab töövahendeid ja materjale sihipäraselt, ohutult ja säästvalt.
- töötab iseseisvalt ja teeb koostööd kaaslastega.
- kirjeldab kunstitöid ning väljendab oma eelistusi ja arvamusi, kasutades (kunsti)oskussõnavara; väärtustab isikupära ja erinevaid lahendusi.
- tunneb huvi kunstiteoste ja Eesti kunstipärandi vastu, väärtustab enda ja teiste inimeste loomingut.

II Lõiming teiste ainetega

- Draama: eneseväljendusoskus; õppevahendite valmistamine (maskid, kostüümid).
- Tööõpetus: käe ja sõrmede peenmotoorika harjutamine: voolimine, töö mosaiigiga; kehaasend, pliiaatsihoid.
- Loodusõpetus: looduslike materjalide tundmine ja kasutamine; keskkonnasäästlik mõtteviis.
- Matemaatika: mõõtmisoskus; pikkus-, raskus- ja mahuühikute tundmine, arvutamine.
- Eesti keel: teksti mõistmine, suulistest ja kirjalikest korraldustest arusaamine.
- Kehaline kasvatus: kehaasend, peenmotoorika.

III Kunstiõpetuse ainekava klassiti

1. KLASS

Eesmärgid/rõhuasetused 1. ja 2. klassis

- Õppetöös tegutsetakse koos õpetajaga matkides ja eeskuju järgi.

- Tutvutakse töövahendite ja materjalidega ning tööpinna ettevalmistuse ja korrastamisega.
- Õppeviisidest on esikohal praktiline harjutamine ja didaktilised mängud. Praktiliste tööde aineestik on lõimitud teiste ainetega.
- Õppeülesannete järjestamisel lähtutakse põhimõttest liikuda ruumiliselt kujutiselt tasapinnalisele (kõigepealt voolitakse eset, seejärel tehakse temast joonistus).
- Arendatakse vaatlus- ja analüüsioskust ning verbaalset eneseväljendust. Praktiliste tööde kaudu toetatakse koordinatsiooni ja motoorika arengut.
- Õpetaja suunamisel õpitakse tajutavaid objekte eri meeltega (nägemine, kuulmine, haistmine, kompimine) vaatlema ja võrdlema, eri tunnuste alusel järjestama ja rühmitama. Tajukujutluste kujundamise/laiendamise eesmärgil õpetatakse märkama objekti värvust ja kuju ning oma töödes sobimatut (st reaalsusele mittevastavat) värvust ja kuju vältima.

Õppesisu ja -tegevused	Õpitulemused
<ul style="list-style-type: none"> • käelise tegevuse ja eri meelte kaudu teistes õppeainetes omandatud teadmisi ja oskusi kinnistamine; • tahab ja julgeb end loominguliselt väljendada; • täidab ülesandeid valdavalt koostegevuses eeskuju ja näidise järgi, omandatud oskuste piires ka suulise korralduse järgi; • kujuneb õpilastel vaatlus- ja võrdlemisoskus; • areneb tähelepanu, nägemis-, kompimis- ja ruumitaju ning motoorika; • õpib kõikide meeltega tajuma objekte ja kujutisi enda ümber; • õpib eristama värvusi ja erinevaid materjale; • areneb õpilaste kõne (kuulamine, suuliste lühikorralduste täitmine, suuline väljendusoskus), kuna õpilane saadab oma tegevust kõnega; • õpib töötama grupis ning jagama ühiskasutuses olevaid töövahendeid; • korraharjumuste, oskuste ning püsivuse arendamine oma töö lõpule viimiseks. • põhivärvide segamine piiratud värvide arvuga; 	<ul style="list-style-type: none"> • Tunneb ära ja nimetab õpitud värvusi. • Kujutab esemeid/olendeid orientiiride abil. • Valmistab ette ja korrastab õpetaja juhendamisel oma töökoha. • Täidab kunstiõpetuse ülesandeid koostegevuses, eeskuju ja näidise järgi. • Julgeb katsetada ja tunneb rõõmu kunstialasest tegevusest.

<ul style="list-style-type: none"> • värvide helestamine ja tumestamine (loodus- ja pildivaatlused, tajukujutluste arendamine, lähiümbruse värvitoonide leidmine ja nimetamine); • objekti kujutamine šablooni või orientiiride abil (vaatlus- ja võrdlusoskuse, koordinaatsiooni arendamine); • kunsti töövahendid ja nende korrashoid (pintslite jt vahendite õige hoidmine, kasutamine ja puhastamine, turvalisus); • esemete, olendite, sündmuste kujutamine omas laadis endale tähenduslikes töödes; • mitmesuguste kunstitehnikate ja töövõtete õppimine, katsetamine ja loominguline rakendamine; • kunstitööde vaatlus, videojuhendi järgi joonistamine. 	
--	--

2. KLASS

Õppesisu ja -tegevused	Õpitulemused
<ul style="list-style-type: none"> • tutvumine erinevate materjalidega, sh looduslikud materjalid ja jääkmaterjalid ning nende kasutusvõimalused; • objekti kujutamine šablooni või orientiiride abil (vaatlus- ja võrdlusoskuse, koordinaatsiooni arendamine); • portree ja miimika (oma pere ja sõprade kujutamine, erinevate emotsioonide väljendamine töös); • esemete, olendite, sündmuste kujutamine omas laadis endale tähenduslikes töödes; • maalimine kattevärvidega, tööpinna ettevalmistus ja korrastamine; • graafika: templitrükk, materjalitrükk ja trükkimine näidise 	<ul style="list-style-type: none"> • Tunneb (nimetab) kasutatavaid töövahendeid ning –materjale. • Leiab paberilehel ja pildipinnal otsitava (õpetaja juhendamisel). • Kujutab kõrvuti asetsevaid sarnaseid figuure väiksemana ja suuremana. • Võrdleb 2–3 tajutava tunnuse alusel (värvus, kuju, suurus) näidiseid ja valminud kujutisi õpetaja suunamisel. • Valmistab ette ja korrastab õpetaja suunamisel oma töökoha.

järgi.

3. KLASS

Õppetöö eesmärgid/rõhuasetused 3. klassis

- Rikastatakse töövahendite ja materjalide valikut ning õpitakse nende säästlikku ja turvalist kasutamist. Võetakse kasutusele akvarellid.
- Ühe osa tunnist moodustavad kunstivestlused ja analüüsid planeeritava töö tegevuskava koostamiseks. Õpitakse märkama objektide ja kujutiste suurust, koloriiti ja paiknemist pildil pinnal.
- Õpitakse märkama rütmi ja mõistma selle tähendust (loodusrütmid, elurütmid, mustrid)
- Õppekäikude ja loodusvaatluste kaudu arendatakse analüüsioskust ja ümbritseva keskkonna seostamist praktiliste töödega.

Õppesisu ja -tegevused	Õpitulemused
<ul style="list-style-type: none">• erinevate töövahendite ja materjalide kasutamine ja nende korrashoid (pintslite jt vahendite õige hoidmine, kasutamine ja puhastamine, turvalisus);• loomade jt elusolendite kujutamine (iseloomuliku asendi, karvkatte, pinnafaktuuri jne kujutamine, kompimismeele arendamine);• inimese kujutamine paigal ja liikumises (näidismudelite ja skeemjooniste kasutamine);• rütm ja liikumine (erinevate mustrite kujundamine, mängulised rütmiharjutused);• keskkond ja selle kujutamine (erinevad keskkonnad ja	<ul style="list-style-type: none">• Kasutab ohutult ja säästvalt töövahendeid ja –materjale.• Kujutab loomi (jt elusolendeid) neile iseloomulikus asendis.• Märkab õpetaja suunamisel esemete ja figuuride detaile, täiendab kujutist.• Järgib mustri rütmi.• Võrdleb ja iseloomustab õpetaja suunamisel kahte kujutist tajutavate tunnuste alusel, väljendab kujutiste paiknemist pildiruumis.• Edastab erinevaid keskkondi sellele omaste objektide ja koloriidi kaudu.

looduskaitse); <ul style="list-style-type: none"> • kujutamine ruumis ja tasapinnal (erinevate tehnikate kasutamine). 	<ul style="list-style-type: none"> • Katsetab ja rakendab mitmesuguseid kunstitehnikaid ja töövõtteid omandatud oskuste piires.
<u>Õppekäigud</u> <ul style="list-style-type: none"> • Loodusvaatlus ja materjali korjamine kooli ümbrusest. 	<ul style="list-style-type: none"> • Õpilane märkab ümbruskonnas erinevaid looduslikke materjale kunsti loomiseks, oskab neid kasutada.

4. KLASS

Eesmärgid/rõhuasetused 4. klassis

- Jätkuvalt pööratakse tähelepanu vestluse ja analüüsi oskuse arendamisele, mille kaudu õpitakse jälgima suurussuhteid ja objekti optilist muutumist perspektiivi kujutamisel.
- Skeemjooniste ja mudelite abil õpitakse kujutama inimest paigal ja liikumises ning looma figuurile sobivat tausta.
- Õpitakse märkama objektide ja kujutiste värvinüansse ning segama erinevaid toone kolme põhivärvi baasil.
- Peenmotoorika arendamiseks õpitakse erinevaid voltimistehnikaid ja voolimist. Joonistusülesannetes pööratakse rohkem tähelepanu detailidele.

Õppesisu ja -tegevused	Õpitulemused
<ul style="list-style-type: none"> • inimese kujutamine paigal ja liikumises (näidismudelite ja skeemjooniste kasutamine); • piiratud ja piiramata pind (mõisted: piiratud ja piiramata pind, objekti ja tausta seos); • ülesanded piiratud värvide arvuga, põhivärvide segamine, katsetamine erinevate vahenditega (guašš, akvarell, pastell, värvipliats, viltpliats); • perspektiiviõpetus (objekti kujutamine ees, taga ja keskel, 	<ul style="list-style-type: none"> • Kujutab inimest paigal asendis ja liikumises. • Kujundab piiramata pinna mõnd trükitehnilist vm võtet kasutades. • Jälgib pinna katmisel kujutise kontuuri. • Segab põhivärvide II astme värvid (värvuste tabeli eeskujul). • Kujutab esemeid kahel horisontaalsel abijoonel (ees, taga).

<ul style="list-style-type: none"> elemendi esiletõst suuruse ja värvi abil); voltimine ja modelleerimine näidise ja eeskuju järgi; modelleerimine erinevatest materjalidest, peenmotoorika arendamine; tutvumine paikkondliku kultuuri ja kunstiloominguga. 	<ul style="list-style-type: none"> Voldib paberit eeskuju järgi. Modelleerib erinevatest materjalidest näidise või eeskuju järgi. Teab nimetada mõnd paikkonnale omast kunstiobjekti.
<p>Õppekäigud</p> <ul style="list-style-type: none"> Lähikonna kultuuriobjektidega tutvumine 	<ul style="list-style-type: none"> Õpilane teab paikkonna viit olulist kultuuriobjekti, nende eripära.

5. KLASS

Eesmärgid/rõhuasetused 5. klassis

- Oma töö planeerimine, vaatlus ja võrdlusoskuse arendamine.
- Osaletakse illustreeritud kunstialastes vestlustes, tutvutakse lähiümbruse ja kodukandi kunstiga, analüüsitakse oma ja kaaslase töid.
- Õpitakse kujutama objekte erinevatest vaatenurkadest ja figuure erinevates asendites
- Suureneb kasutatavate töövahendite ja materjalide hulk (pastellid, akvarellid).
- Joonistamisel ja maalimisel kasutatakse erinevaid tööformaate.

Õppesisu ja -tegevused	Õpitulemused
<ul style="list-style-type: none"> värvisümboolika; meeleolu väljendamine värvide abil; ühe värvi erinevad varjundid; perspektiiviõpetus (objekti kujutamine ees, taga ja keskel, elemendi esiletõst suuruse ja värvi abil); elemendi sidumine taustaga; suuruse näiline vähenemine kauguses; tutvumine rahvakunsti, rahvariiete ja tarbeesemetega, kujunduselemendid ja märgimaagia rahvakunstis; vestlused kunstist: erinevad kunstiliigid (maal, skulptuur, 	<ul style="list-style-type: none"> Kasutab värvuste segamist temaatilistes töödes emotsiooni väljendamiseks. Kujutab inimest liikumises. Tõstab oma töödes tegelasi ja objekte esile suuruse, asukoha ja värvi valiku abil ning loob terviku. Väljendab osalise kattumise abil esemete ja figuuride paiknemist üksteise suhtes ees- ja tagapool, keskel. Kujutab ja kujundab rahvakunsti esemeid ja väärtustab

<p>arhitektuur, teatrikunst) ja nende eristamine;</p> <ul style="list-style-type: none"> • esemete, olendite, sündmuste kujutamine omas laadis endale tähenduslikes töödes; • mitmesuguste kunstitehnikate ja töövõtete õppimine, katsetamine ja loominguline rakendamine; • disain ja ruumi kujundus (erinevatest materjalidest ruumikujunduselementide meisterdamine, taaskasutus); • loodusvormide kujutamine graafiliselt ja plastiliselt, keraamika mõiste ja ajalugu. 	<p>kultuuripärandit.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Võrdleb oma ja kaaslaste töid (leiab peamised tegelased/objektid, toob esile sarnasusi ja erinevusi). • Osaleb vestlustes rahvuskultuuri ja -kunsti teemadel (kodukandi rahvariided jm). • Kujutab esemeid ruumiliselt valguse ja varju abil. • Loob eri vahenditega mitmesuguseid pinnamustreid. • Modelleerib savist ja mõistab keraamika tähendust. • Toob näiteid keskkonnakaitse võimalustest.
<p>Õppekäigud</p> <ul style="list-style-type: none"> • Linnakodaniku majamuuseum Rakveres 	<ul style="list-style-type: none"> • Õpilane väärtustab rahvakultuuri.

6. KLASS

Eesmärgid/rõhuasetused 6. klassis

- Alustatakse tutvumist visuaalse kunsti liikidega ja väljendusvahenditega.
- Tutvutakse kunstivaldkonnaga seotud elukutsetega (arhitekt, skulptor, restauraator jne). Õpitakse märkama ja väärtustama kunsti- ja kultuuriväärtusi.
- Objekti kujutamisel pööratakse suuremat rõhku realistilule kujutamisele ja proportsioonile.
- Õpitakse segama eri toone värviringi alusel, saadud toone helestama ja tumestama, eristama sooja ja külma koloriiti.
- Osaletakse rühmatöös ja võetakse ette pikema protsessiga töid.
- Kunstivestlustes analüüsitakse eri kunstiliikides valminud töid, kasutatakse õpitud kunstialast terminoloogiat.

Õppesisu ja -tegevused	Õpitulemused
<ul style="list-style-type: none"> • inimese kujutamine paigal ja liikumises (inimese proportsioonid ja emotsioonide edastamine); • naturist joonistamine (elus ja eluta objektide ruumiline kujutamine, paiknemine pildiruumis ja suurusuhted); • põhivärvid ja vastandvärvid (vastandvärvide segamine värviringi alusel, ühe värvi erinevad toonid); • värvide helestamine ja tumestamine (ühe värvitooni erinevad hele-tumedusastmed, soe ja külm koloriit); • rütm ja dünaamika (sümmeetria ja asümmeetria); • osalemine uurimuslikes ja loovates rühmatöodes ühise eesmärgi nimel; • erinevate kunstiliikide (maal, skulptuur, graafika) vaatlus, võrdlus ja analüüs; • perspektiiviõpetus (objekti kujutamine ees, taga ja keskel, elemendi esiletõst suuruse ja värvi abil); • vestlused kunstist: erinevad kunstiliigid (maal, skulptuur, arhitektuur, teatrikunst); kunstide seosed (kostüümid, kujundused), tarbeesemed. 	<ul style="list-style-type: none"> • Arvestab inimese täisfiguuri kujutamisel pea suurust ja jalgade pikkust terve kehapikkuse suhtes, näo kujutamisel silmade asukohta sellel. • Joonistab naturist ja edastab nähtut ruumiliselt, arvestades objekti paiknemist pildi pinnal. • Kujutab temaatilistes töodes koloriidi abil tegevuse aega ja kohta. • Nimetab värviringil põhivärvid ja vastandvärvid, eristab sooja ja külma koloriiti. • Tajub rütmi ja dünaamikat erinevates kunstiteostes. • Töötab rühmas ja on ühistegevuses kaaslast toetav. • Tunneb ja liigitab vaadeldud kunstitöid (skulptuur, maal, graafika) ja loob seoseid. • Väljendab kujutatava suuruse muutumise abil selle paiknemist pildiruumis ees- ja tagapool. • Kujundab oma lähemat ümbrust (stend, klassiruum).

7. KLASS

Eesmärgid/rõhuasetused 7. klassis

- Suureneb realistliku kujutamise ja naturist joonistamise osakaal.
- Vaadeldavat objekti kujutatakse erinevates tehnikates ja kujutamiskiisides (graafiline, maaliline, dekoratiivne).
- Modelleeritakse erinevatest materjalidest, pöörates tähelepanu detailidele ja dekoorile.
- Analüütilis-sünteesilise taju areng võimaldab teadlikumalt vaadelda ja võrrelda objektide visuaalseid karakteristikaid (vormi, suurusuhteid, paiknemist ruumis, valgust, varju, koloriiti jms).

- Õpitakse ruumilist kujutamist valguse ja varju abil.
- Vestluste käigus õpitakse märkama visuaalset kommunikatsiooni ja mõistma selle olulisust kaasaegses kultuuriruumis. Selgitatakse mõisteid: kunstilooming, autorlus, autorikaitse.

Õppesisu ja -tegevused	Õpitulemused
<ul style="list-style-type: none"> • natuurist joonistamine (elus ja eluta objektide ruumiline kujutamine, paiknemine pildiruumis ja suurusuhted); • modelleerimine erinevatest materjalidest (ruumikujunduselementide meisterdamine, keraamika); • loodusvormide ja nähtuste kujutamine graafiliselt ja maaliliselt; • põhivärvid ja vastandvärvid, värvused ja nende nimetused värviringi põhjal; • värvide helestamine ja tumestamine (ühe värvitooni erinevad hele-tumedusastmed, soe ja külm koloriit); • erinevate tehnikate (maal, joonistus, kollaaž) kasutamine loovaks eneseväljenduseks, valikute tegemine ja tehnikate kombineerimine; • visuaalne kommunikatsioon ja graafiline disain; • skulptuuride, maalide, joonistuste, arhitektuuri vaatlemine; • rahvakunst ja autorlus, kunstilooming. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kujutab esemeid ja objekte ruumiliselt valguse ja varju abil. • Loob eri vahenditega mitmesuguseid pinnamustreid. • Modelleerib savist ja mõistab keraamika tähendust. • Segab ja kasutab maalimisel värvide eri toone. • Teeb kollaaži ja kombineerib seda erinevate tehnikatega. • Tunneb ja liigitab vaadeldud kunstitöid (skulptuur, maal, arhitektuur, graafika). • Mõistab originaali, reproduktsiooni ja võltsingu olemust. • Märkab kujunduselemente keskkonnas ja mõistab graafilise disaini olulisust.
<p><u>Õppekäigud</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • kunstinäituse külastamine lähikonnas 	<ul style="list-style-type: none"> • Õpilane seostab teoreetiliselt õpitut nähtuga.

8. KLASS

Eesmärgid/rõhuasetused 8. klassis

- Suureneb kunstivestlusete ja analüüsi osakaal. Arendatakse verbaalset väljendusoskust ja kunstialase terminoloogia kasutamist õpitud oskuste piires.
- Harjutatakse visuaalse teabe otsimist erinevatest keskkondadest (teatmeteosed, internet) ning selle kasutamist loomingulise lähtepunktina.
- Õpitakse sirkli ja joonlaua kasutamist konstruktiivsetes töödes, konstrueerimist horisontaal- ja kesktelje abil.
- Osaletakse rühmatöodes ja lavastuslikes ülesannetes (lõiming draamaõpetuse valikainega)

Õppesisu ja -tegevused	Õpitulemused
<ul style="list-style-type: none">• portree ja miimika (erinevas eas inimese kujutamine);• kujutamine ruumis ja tasapinnal (langeva varju kujutamine ja modelleerimine valguse ja varju abil);• põhivärvid ja nende segamine (erinevate tonaalsuste eristamine ja sõnastamine (rühmatöö));• sümmeetria ja asümmeetria (konstrueerimine kesktelje ja horisontaaltelje abil);• rütm ja liikumine (joonistamine sirkli ja joonlaua abil, kubism, op-kunst);• rahvusliku ornamendi iseloomulikud tunnused ja nende konstrueerimine;• ruumikujunduse elemendid; lavastuse kujundamine.	<ul style="list-style-type: none">• Leiab vaatluse ja võrdlemise teel inimese vanust ja näoilmeid kõige enam iseloomustavaid tunnuseid ning väljendab neid temaatilistes töödes.• Eristab õpetaja suunamisel pildi koloriiti, oskab seda kirjeldada.• Kujundab ornamenti (sh rahvuslikku), nimetab selle traditsioonilisi ja nüüdisaegseid kasutusvõimalusi.• Eristab etenduses esinevaid eri kunstiliike (visuaalne kunst, muusika, lavakunst, liikumine).• Eristab kultuurinähtusi ja kunstiliike (sh karikatuur, šarž, grafiti).
Õppekäigud <ul style="list-style-type: none">• kunstinäituse külastamine lähikonnas	<ul style="list-style-type: none">• Õpilane seostab teoreetiliselt õpitut nähtuga.

9. KLASS

Eesmärgid/rõhuasetused 9. klassis

- Portree ja figuuri kujutamisel püütakse edastada emotsiooni kehakeele ja miimika abil.
- Kunstivestluste ja pildimaterjali kaudu õpitakse kujutama erinevatest vaatenurkadest (linnuperspektiiv, konnaperspektiiv).
- Õpitakse kasutama käe kindlust ja täpsust nõudvaid töövahendeid ja tehnikaid (paljundusgraafika).
- Analüüsitakse erinevate autorite töid, luuakse seoseid isiklike kogemustega. Toetatakse õpilase verbaalse väljendusoskuse arendamist ja kunstialase terminoloogia kasutamist õpitu piires.

Õppesisu ja -tegevused	Õpitulemused
<ul style="list-style-type: none">• erinevas eas inimese kujutamine, emotsioonide väljendamine (miimika, kehahoid);• ruumiline kujutamine, erinevad vaatenurgad (linnuperspektiiv, konnaperspektiiv);• proportsioon ja suurussuhted kujutamisel;• kunstiteose kirjeldamine;• kaaslaste loomingu analüüs ja hindamine.	<ul style="list-style-type: none">• Kujutab inimest eri vanuses, meeleolus, asendis ja tegevuses.• Kasutab õpitud tehnikaid, töömaterjale ja –vahendeid, kujutamise ja kujundamise viise.• Märkab suuremaid kompositsiooni- ja proportsioonivigu.• Kirjeldab kunstiteoseid õpitud oskuste piires ja põhjendab oma eelistusi.• Väärtustab kunstiloomingut (oma ja kaaslaste tööd).
<u>Õppekäigud</u> <ul style="list-style-type: none">• kunstinäituse külastamine lähikonnas	<ul style="list-style-type: none">• Õpilane seostab teoreetiliselt õpitut nähtuga.